P.R 204

በኢኮኖሚ ልማትና ትብብር ሚኒስቴር
የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን

የ1993 በጀት ዓመት የዘጠኝ ወራት የዕቅድ አፈጻጸም ሪፖርት

አዲስ አበባ
ሚያዝያ 1993

6

በኢኮኖሚ ልማትና ትብብር ሚኒስቴር
የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን

የ1993 በጀት ዓመት የዘጠኝ ወራት
የዕቅድ አፈጻጸም ሪፖርት

አዲስ አበባ
ሚያዝያ 1993

ማ ው ጫ

አርዕስት	ገጽ
1. መግቢያ…………………………………………………………………	1
2. የሕዝብና ቤት ስታቲስቲክስ …………………………………………………	3
2.1 የሥነ-ሕዝብና ጤና (DHS) በተመለከተ ………………………………………	3
2.2 የቫይታል ስታቲስቲክስ በተመለከተ…………………………………………	4
2.3 የወሣኝ ኩነቶች ምዝገባ ስርዓትና የሕዝብ ምዝገባን በተመለከተ……………………	4
2.4 የሰው ኃይል ስታቲስቲክስን በተመለከተ…………………………………………	5
2.5 ማህበራዊ ስታቲስቲክስን በተመለከተ…………………………………………	5
2.6 ሌሎች የተከናወኑ ተግባራት………………………………………………	7
3. የኢኮኖሚክ ስታቲስቲክስ ………………………………………………………	7
3.1 የተፈጥሮ ሀብትና ግብርና ስታቲስቲክስ ጥናት…………………………………	7
3.2 የቤተሰብ በጀትና ዋጋዎች ስታቲስቲክስ ጥናት ………………………………	11
3.3 የኢንዱስትሪ፣ ንግድ፣ ትራንስፖርትና መገናኛ ስታቲስቲክስ ጥናት…………………	13
4. የሰርቬይ ዲዛይን ዝግጅትና የካርቶግራፊ ሥራ ………………………………………	17
4.1 የሰርቬይ ዲዛይን ዝግጅትን በተመለከተ ………………………………………	17
4.2 የካርቶግራፊ ሥራን በተመለከተ …………………………………………………	19
4.3 የመዛግብት አያያዝና ስታንዳርድስ በተመለከተ…………………………………	20
5. ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅትን በተመለከተ…………………………………	21
6. የሰው ኃይል ሁኔታና ሥልጠና………………………………………………………	22
6.1 የሰው ኃይልን በተመለከተ……………………………………………………	22
6.2 የሰው ኃይል ሥልጠናን በተመለከተ……………………………………………	24
7. የበጀት አጠቃቀም…………………………………………………………………	25
ሀ. የመደበኛ በጀት አጠቃቀም………………………………………………………	25
ለ. የካፒታል በጀት አጠቃቀም………………………………………………………	26
8. አገልግሎት ነክ በሆኑ ጉዳዮች ላይ የተከናወኑ ተግባራት …………………………………	28
8.1 የዕቃ ግዢን በተመለከተ የተከናወኑ ሥራዎች …………………………………	28
8.2 ትራንስፓርትና ጥገናን በተመለከተ ………………………………………………	28
8.3 ሕትመት ………………………………………………………………………	29
8.4 ሌሎች የተከናወኑ ተግባራት በተመለከተ ………………………………………	29
9. በዕቅድ አፈጻጸም ሂደት ያጋጠሙ ችግሮች ………………………………………………	31

የ1993 በጀት ዓመት የዘጠኝ ወራት የሥራ አፈጻጸም ግምገማ ሪፖርት

1. መግቢያ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ላለፉት በርካታ ዓመታት ለአገሪቱ ዕድገት መፋጠን የሚረዱ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን በመሰብሰብ፣ በማጠናቀርና ሪፖርቶች በማዘጋጀት ለተጠቃሚዎች ሲያሰራጭ የቆየ ሲሆን፣ አሁንም በማሠራጨት ላይ ይገኛል:: እነዚህን ሪፖርቶች መሠረት በማድረግ መንግሥት ልዩ ልዩ ፖሊሲዎችን ለመቅረጽና የልማት ዕቅዶችን ለማዘጋጀት እንደዚሁም የተዘጋጁ ዕቅዶችን ተግባራዊነት ለመከታተልና ለመገምገም ይገለገልባቸዋል:: ከዚህ በተጨማሪ የሚወጡት የስታቲስቲክስ ሪፖርቶች ሁሉንም ዘርፎች የሚዳስሱ በመሆናቸው የመንግሥትና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ ተመራማሪዎች፣ የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ተማሪዎችና ኢንቬስተሮች... ወዘተ ጥናቶችና ምርምሮች ለማካሄድ ይጠቀሙባቸዋል::

መንግሥት በአገሪቱ ያለውን ውስን የመረጃ ዓይነትና ክፍተት ለማጥበብ በየዓመቱ በቂ በጀት ለባለሥልጣኑ መ/ቤት በመመደብ ተፈላጊው ስታቲስቲካዊ መረጃ ለሁሉም ወገን እንዲደርስ ጥረት እያደረገ ሲሆን፣ በዚህ በጀት ዓመትም መ/ቤቱ ላቀዳቸው ፕሮጀክቶች ማስፈፀሚያ በተመደበለት በጀት የተለያዩ ጥናቶችን በማካሄድ ላይ ይገኛል::

በ1993 በጀት ዓመት የባለሥልጣኑ መ/ቤት ሰባት ልዩ ልዩ ጥናቶችንና በ1994 ዓ.ም ለሚካሄደው የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ የሚያገለግል የሙከራ ጥናትና የግብርና ቆጠራውን ለማስፈፀም ሌሎች የዝግጅት ሥራዎችን በማካሄድ ላይ ሲሆን፣ በ1992 በጀት ዓመት ለተካሄዱ ስድስት የተለያዩ ጥናቶች የሪፖርት ዝግጅታቸውን ለማጠናቀቅ አቅዶ በመንቀሣቀስ ላይ ይገኛል:: እነዚህም:-

ሀ. ብሔራዊ የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም

I. የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት፣
II. የግብርና ናሙና ጥናት፣ (የመኸርና የበልግ ወቅት፣ የቤት እንስሳት፣ ዶሮና የንብ ቀፎዎች ጥናት)፣

III. የመንግሥትና የግል ንግድ እርሻዎች ጥናት፣
IV. የመካከለኛ የትላልቅና የማምረቻ ኢንዱስትሪዎች ጥናት፣
V. የግብርና ምርቶች የአምራቾች ዋጋ ጥናት፣
VI. የዕቃዎችና አገልግሎቶች የችርቻሮ ዋጋ ጥናት፣
VII. የሕፃናት የሥራ ሁኔታ (Stand - alone Child Labour) ጥናት፣

ለ. <u>የግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናት</u>

ሐ. <u>በዕቅድ ዓመቱ የሚጠናቀቁ የጥናት ሪፓርቶች</u>

I. የ1992 የግብርና ናሙና የበልግ ወቅት ጥናት፣
II. የዲሞግራፊና ጤና ጥናት (DHS)
III. የቫይታል ስታቲስቲክስ ምዝገባ ጥናት፣
IV. የ1992 የትላልቅና መካከለኛ ማምረቻ ኢንዱስትሪዎች ጥናት፣
V. የ1992 የኮንስትራክሽን ጥናት፣
VI. የ1992 የማዕድን ቁፋሮ ጥናት ናቸው።

በመሆኑም በ1993 በጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት ውስጥ ከላይ የተዘረዘሩትን ጥናቶች ለማከናወን የተደረገውን አጠቃላይ የሥራ እንቅስቃሴ በዝርዝር በዚህ ሪፓርት ውስጥ የተካተተ ሲሆን ከዚህ በተጨማሪ የሰው ኃይል ሁኔታ፣ የፋይናንስ አጠቃቀምና ሌሎች ተግባራትም ተጠቃለው ቀርበዋል። እንደዚሁም ባለፉት ዘጠኝ ወራት ውስጥ በዕቅድ አፈጻጸም ላይ ያጋጠሙ ችግሮች፣ በመ/ቤቱ የተሰጡ መፍትሄዎችና የበላይ አካል ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች እንዲካተቱ ተደርጓል።

2. የሕዝብና ቤት ስታቲስቲክስ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን በየዘርፉ ያለውን የመረጃ ፍላጎት ለማሟላት እንዲሁም አስተማማኝና ተከታታይነቱን የጠበቀ መረጃ እንዲኖር ለማድረግ ሕዝብ-ነክ ጥናቶችን በማካሄድ ውጤቱን በየጊዜው ለተጠቃሚዎች ያሰራጫል:: በተመሣሣይ ሁኔታ በ1993 በጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት ውስጥ የሕዝብና ቤት ስታቲስቲክስን በተመለከተ የሚከተሉትን ተግባራት አከናውኗል::

2.1 የሥነ-ሕዝብና ጤና ጥናትን (DHS) በተመለከተ

- በ1992 በጀት ዓመት በአገሪቱ ለመጀመሪያ ጊዜ የተካሄደው የሥነ-ሕዝብና ጤና ጥናት (DHS) ዋና ዋናዎቹ መረጃዎች የሚይዝ አጭር የቅድሚያ ሪፖርት (Preliminary Report) ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች የማማሽ ቀን የማስታዋወቂያ ሴሚናር በበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ወር ላይ ተካሂዷል:: በዕለቱም የሪፖርቱ ኮፒ ከመታደሉም በላይ የተለያዩ ጽሑፎችም በባለሙያዎች ቀርበዋል:: በሴሚናሩ ላይም ከመንግሥታዊ መ/ቤቶች፣ መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ከምርምር ተቋማትና ከዓለም አቀፍ ድርጅቶች የተውጣጡ ባለሙያዎች ተሳትፈዋል:: የጥናቱም ውጤት ከሁሉም አቅጣጫዎች ከፍተኛ የሆነ ተቀባይነት አግኝቷል::

- የሥነ- ሕዝብና ጤና ጥናት መረጃ ዋናው ሪፖርት ዝግጅት ተጀምሮ፣ የየምዕራፎቹ የመጀመሪያ ረቂቅ ተጠናቋል:: ለሪፖርቱ ዝግጅት የሚያስፈልጉ የኮምፒዩተር ሠንጠረዦችን ማውጣትና አጠቃላይ የሪፖርት ዝግጅቱ ከ MACRO INTERNATIONAL ጋር በመተባበር ተከናውኗል:: ሪፖርቱ ዓለም አቀፋዊ ይዘት እንዲኖረው ሦስት የመ/ቤቱ ባለሙያዎች አሜሪካን በሚገኘው የMACRO INTERNATIONAL ድርጅት ዋና መ/ቤት በመሄድ ከድርጅቱ ባለሙያ አቻዎቻቸው ጋር በመሆን ሪፖርቱን አሻሽለውታል:: ከዚህ በተጨማሪ ጥናቱ ከሚመለከታቸው መ/ቤቶች የተቋቋመው የማኔጅመንት ኮሚቴ (ማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለስልጣን፣ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር፣ ሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ጽ/ቤት፣ USAID እና UNFPA) ድራፍት ሪፖርቱን ተመልክተውና አስተያየት ሰጥተውበት እርማቶቹ ላይ ከ MACRO INTERNATIONAL ጋር ውይይት ተካሂዶባቸው ሪፖርቱ የመጨረሻ መልኩን እንዲይዝ ተደርጓል::

2.2 የቫይታል ስታቲስቲክስን በተመለከተ

- የ1990/91 የቫይታል ስታቲስቲክስ ሰርቬይና ምዝገባ ጥናት ታትሞ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል።

- የ1991/92 ዓ.ም የተሰበሰበው የቫይታል ስታቲስቲክስ ሰርቬይና ምዝገባ መረጃ የኤዲቲንግና ኮዲንግ እንዲሁም የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቋል። ቀጣይ የመረጃ ቅንብር ሥራ በመከናወን ላይ ሲሆን በአሁኑ ወቅት የስታቲስቲክስ ሠንጠረዦች ተዘጋጅተው የትንተና ተግባር እየተሰራ ይገኛል።

2.3 የወሳኝ ኩነቶች ምዝገባ ስርዓትና የሕዝብ ምዝገባን በተመለከተ

- ቀደም ሲል በሐረሪ ብሔራዊ ክልልና በድሬዳዋ ካውንስል የቫይታል ስታቲስቲክስ መረጃዎችን በቀጣይነት ለመሰብሰብና ለማጠናቀር በቀረበው የሙያ ድጋፍ ጥያቄ መሠረት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ቀጣይ ግንኙነት ለማድረግ ተሞክሯል። በተደረጉትም ግንኙነቶች የቫይታል ስታቲስቲክስንም ሆነ የሕዝብ ምዝገባን አግባባዊ (conventional) አሠራሩን እንዲረዱ ተደርጓል።

- ስለወሳኝ ኩነቶች ምዝገባ ስታቲስቲክስ ሥርዓትና የሕዝብ ምዝገባ ቴክኒካዊ አሠራር በኢትዮጵያ እንዴት ማቋቋምና መተግበር እንደሚቻል ጥልቅ ጥናትና ምርምር ማድረግ የሚያስችሉ የአሠራር ስልቶችን ያካተቱ ቴክኒካዊ ጽሑፎች የተዘጋጁ ሲሆን፣ ሥርዓቱን ለማቋቋም የበርካታ ሙያዎችን ጥምረት የሚጠይቅ በመሆኑ በተለይ በሕግና በአስተዳደር ዘርፍ ከመረጃ ሥርዓቱ የሚገኙ ግላዊና ጥቅል መረጃዎች ላይ ያተኮረና ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ለመነጋገር መነሻ የሚሆን ጽሑፍ ተዘጋጅቶ ቀርቧል።

- ለወሳኝ ኩነቶች ምዝገባና ስታቲስቲክስ የሙከራ ጥናት ቦታዎችን ለመምረጥና ከአስፈጻሚ ተቋማቱ ጋር ለመስራት የሚያስችል የአሠራር ስልቶችን ለመንደፍ የቅድመ ቅኝት የሙከራ ጥናት ተካሂዷል። ለዚህም በአዲስ አበባ የተመረጡ የጤና ተቋማት፣ የመስተዳደሩን የቫይታል ስታቲስቲክስ አገልግሎት የሥራ ክፍልን እና የሃይማኖት ተቋማትን ያካተተ የቅኝት ጥናት ተደርጓል።

- በተለያዩ ሀገሮች የሥርዓቱን አወቃቀርና አሠራር የሚያሣይ ጽሑፍ የመጀመሪያ ረቂቅ የተዘጋጀ ሲሆን ሥርዓቱን በማዋቀር በሙያና በአተገባበር ተሣታፊ ከሚሆኑ አካላት ጋር ሙያዊ ምክክር ለማድረግ አልፎም የሥራ ግንኙነት ለመፍጠር እየተሞከረ ይገኛል።

- የሕዝብ የክብር መዝገብ ምዝገባና የወሳኝ ኩነቶች ስታቲስቲክስ ሥርዓት የመዝጋቢዎች መመሪያ በዝግጅት ላይ ይገኛል።

2.4 የሰው ኃይል ስታቲስቲክስን በተመለከተ

- በ1991 በሀገር አቀፍ ደረጃ የተጠናው የሰው ኃይል ጥናት አናሊቲካል ሪፓርት ተዘጋጅቶ በሚመለከታቸው አካላት አስተያየት ከተሰጠበት በኋላ ለህትመት ተልኳል። እንደዚሁም የስታቲስቲካል ሪፖርቱ ተጠናቆና ታትሞ ለተጠቃሚዎች በመሰራጨት ላይ ይገኛል።

- የባለሥልጣኑ መ/ቤት የልጆች የሥራ ሁኔታ ጥናት (Stand - Alone Child Labour Survey) እንዲያካሄድ የዓለም የሥራ ድርጅት (ILO) እና የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚ/ር ተስማምተው በጠየቁት መሠረት ጥናቱን ለማካሄድ የሚረዳው የመጀመሪያ ደረጃ የመስክ ሙከራ ጥናት የተካሄደ ሲሆን፣ ለዋናው ጥናት የሚሳተፉ የአሠልጣኞችና የመስክ ሠራተኞች ሥልጠና ተጠናቆ በናሙና በተመረጡ 723 የገጠርና 535 የከተማ በጠቅላላው በ1258 የቆጠራ ቦታዎች መረጃ የመሰብሰቡ ተግባር ተካሂዷል።

2.5 ማህበራዊ ስታቲስቲክስ በተመለከተ

ሀ) የጤና ስታቲስቲክስ

ለዓመታዊ ስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት የሚሆኑ ጤና ነክ መረጃዎችን ከሁለተኛ የመረጃ ምንጭ (Secondary data source) ለመሰብሰብ እንዲቻል 8 ገጽ መጠይቆችን አዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴርና ለክልል ጤና ቢሮዎች ከነሐሴ ወር 1992 ዓ.ም ጀምሮ ተሰራጭቷል። የአብዛኛው መጠይቆች ይዘትና ብዛት ካለፈው ጋር ተመሣሣይ ቢሆንም ዘንድሮ አንድ አዲስ መጠይቅ (በየክልሉ ያሉ መድሃኒት ሻጮችና አቅራቢዎች ብዛት የሚያሣይ) ተካቷል። በመሆኑም አብዛኛው ክልሎች መጠይቆቹን ሞልተው የላኩ ሲሆን የ1992 አንዱ መጠይቅ (የበሽታዎች ምክንያት የሚለው) ከተወሰኑ ክልሎች እስካሁን አልተላከም። ሆኖም ተሞልተው

የደረሱት መጠይቆች ላይ አስፈላጊው መሻሻል ከተደረገ በኋላ በ1992 ዓመታዊ ስታቲስቲክስ መጽሔት ላይ እንዲካተቱ ለሚመለከተው ክፍል ተላልፏል፡፡

ለ) <u>የትምህርት ስታቲስቲክስ</u>

የ1992 ዓ.ም የትምህርት መረጃን ለመሰብሰብ የሚያስችሉ መጠይቆች ተዘጋጅተው ለሁሉም ክልሎች የተላከ ሲሆን፣ ሁሉም ክልሎች መረጃውን ሞልተው በመላካቸው ትምህርት ሚ/ር ከሚያወጣው መሰል መረጃ ጋር የማመሳከር ሥራ እየተሰራ ይገኛል፡፡ የዚሁ ዓመት የትምህርት መረጃ ለተጠቃሚዎች በሚያመች መልኩ ተዘጋጅቶ በዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት እንዲወጣ ለሚመለከተው ክፍል ተሰጥቷል፡፡

ሐ) <u>የስፖርት ስታቲስቲክስ</u>

ከ1989 ዓ.ም ጀምሮ የስፖርት መረጃ በፌዴራል ስፖርት ኮሚሽን ያልወጣ በመሆኑ ከ1990 - 1992 ድረስ ያሉትን የስፖርት መረጃዎች በክልል የስፖርት ኮሚሽን ጽ/ቤቶች ለመሰብሰብ መጠይቆች ተዘጋጅተውና ወደ የክልሉ ተልከው ሁለት ክልሎች መጠይቆቹን ሞልተው ልከዋል፡፡

መ) <u>የባህል ስታቲስቲክስ</u>

የባህል መረጃን በተመለከተ በባህልና ማስታወቂያ ሚ/ር ለማግኘት ተሞክሮ እስካሁን አልተቻለም፡፡ በመሆኑም የባህል መረጃ ክፍተትን ለማጥበብ እንዲቻል መጠይቆች ተዘጋጅተው ለክልል ባህል ቢሮዎች የተላከ ሲሆን፣ ሁሉም ክልሎች መረጃውን ሞልተው ልከዋል፡፡ ሆኖም የተላኩት መረጃዎች የማይጣጣሙና መመሳከር ያለባቸው ስለሆኑ ከክልል ቢሮዎች ጋር በመገናኘት መረጃዎቹን የማጥራት ሥራ በመከናወን ላይ ይገኛል፡፡

ሠ) <u>የሕግና ደንብ ስታቲስቲክስ</u>

የሕግና ደንብ ስታቲስቲክስን መረጃ በየዓመቱ ተዘጋጅቶ በሚወጣው ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ለማካተት የ1991 እና የ1992 ዓ.ም የማረሚያ ቤቶችንና የፌዴራል ፖሊስ መረጃዎችን ለመሰብሰብ እንዲቻል የተለያዩ መጠይቆች ለሚመለከታቸው የክልልና የፌዴራል መ/ቤቶች ተበትነው ሁሉም መጠይቆቹን

ሞልተው የሳኩ ሲሆኝ፣ በዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ላይ እንዲካተቱ ለሚመለከተው ክፍል ተሰጥቷል።

2.6 ሌሎች የተከናወኑ ተግባራትን በተመለከተ

- ከሁለተኛ ምንጭ (Secondary Data) የሚገኙ መረጃዎችን ይዘት ለማሻሻል መረጃ ሰጭ ከሆኑ መ/ቤቶች ጋር ግንኙነት ለመፍጠር እየተሞከረ ሲሆን በተጨማሪም በተበተኑ ቅጾች አማካይነት የተሰበሰቡ መረጃዎች በሚገባ ተጠናቅረው ለሚመለከተው ተላልፈዋል።

- ከተለያዩ መረጃ ተጠቃሚዎች የሚቀርቡትን ጥያቄዎች በመቀበል አስፈላጊውን ስታቲስቲካዊ መረጃና ቴክኒካዊ ድጋፍ ተሰጥቷል።

3. የኢኮኖሚክ ስታቲስቲክስ

የባለሥልጣኑ መ/ቤት ለተጠቃሚዎች አዘጋጅቶ የሚያሰራጫቸው ሪፖርቶች አብዛኞቹ የኢኮኖሚክ ስታቲስቲክስ ዘርፍ ጥናት ውጤቶች ናቸው። በተመሳሳይ ሁኔታ በዚህ በጀት ዓመት በብሔራዊ የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራምና በግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናት ሥር ከሚከናወኑት የተለያዩ ጥናቶች ዘርፉን የሚመለከቱ ሪፖርቶችን አዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች ለማሰራጨት በዕቅድ ይዟል። በመሆኑም በ1993 ዓ.ም ዘጠኝ ወራት ውስጥ በዘርፉ የተከናወኑትን ሥራዎች የዕቅድ አፈጻጸም እንደሚከተለው ቀርቧል።

3.1 የተፈጥሮ ሀብትና ግብርና ስታቲስቲክስ ጥናት

ሀ. የሰብል ምርት ትንበያ ጥናትን በተመለከተ

- የ1993 የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት መረጃዎች ተሰብስበውና ለመረጃ ቅንብር የሚያገለግል የኤዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያዎችን በመጠቀም መረጃዎቹ ተዘጋጅተው ከተቀነባበሩና ከተጠናቀሩ በኋላ ለተጠቃሚ በሚሆን መልኩ ሪፖርቱ ተዘጋጅቶ እንዲሰራጭ ተደርጓል።

- የ1993 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያና የግብርና ናሙና ጥናቶችን አስመልክቶ ከመስክ የሚሰበሰበውን መረጃ ጥራት ለመከታተል ጥናቱ በሚካሄድባቸው ቦታዎች የመ/ቤቱ ባለሙያዎች በመዘዋወር የቁጥጥር ተግባር አከናውነዋል።

ለ. <u>የእርሻ መሬት ስፋት መረጃን በተመለከተ</u>

- የ1992 ዓ.ም በበልግ ወቅት የታረሰ መሬት ስፋትና ምርት መጠን መረጃ የኤዲቲንግ፣ ኮዲንግና የቅንብር ሥራ ተጠናቆ የጥናቱ ውጤት ሪፓርት በሕትመት ላይ ይገኛል::

- የ1992 የሰብል ምርት መጠንና የታረሰ መሬት ስፋት ሪፖርት ታትሞ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል::

- የ1993 ዓ.ም የመኸር ወቅት የሰብል ምርት መጠንና የታረሰ መሬት ስፋት ሪፖርት የመጀመሪያ ደረጃ ውጤት ተዘጋጅቶ መረጃው እየተገመገመ ይገኛል::

ሐ. <u>የእርሻ ሥራን /Farm Management Practices/ በተመለከተ</u>

- የ1991 ዓ.ም የበልግ እርሻ ሥራ መረጃ አጠቃላይ ሁኔታ የመረጃ ቅንብሩ ሥራና የሪፖርት ዝግጅቱ ተጠናቆ ለሕትመት በሚሆን መልኩ ተዘጋጅቷል::

- የ1992 ዓ.ም የዋናው መኸር ወቅት እርሻ ሥራ አጠቃላይ ሪፓርት ተጠናቆ ለተጠቃሚዎች እንዲሰራጭ ተደርጓል::

- የ1993 ዓ.ም የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ የመጀመሪያ ደረጃ ሪፓርት ተጠናቆ የመረጃው አስተማማኝነት እየተገመገመ ይገኛል::

መ. <u>የመሬት አጠቃቀምን /Land Utilization/ በተመለከተ</u>

የ1992 የመሬት አጠቃቀም ሪፓርት ተጠናቆና ታትሞ ለተጠቃሚዎች እንዲሰራጭ የተደረገ ሲሆን፣ የ1993 የመሬት አጠቃቀም ሪፖርት መረጃ ከመስክ ተሰብስቦና ተቀነባብሮ የመጀመሪያ ደረጃ ውጤት ተዘጋጅቶ የመረጃው አስተማማኝነት በመገምገም ላይ ይገኛል ::

ሠ. <u>የቤት እንስሳት፣ ዶሮና ንብ የያዙ ቀፎዎች መረጃን በተመለከተ</u>

የ1992 ዓ.ም የቤት እንስሳት መረጃዎች ቅንብርና የሪፖርት ዝግጅቱ ተጠናቆና ታትሞ ለተጠቃሚዎች እንዲሰራጭ የተደረገ ሲሆን፣ የ1993 ዓ.ም የቤት እንስሳት ጥናት መረጃ ተሰብስቦ የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራው ተጠናቆ መረጃውን ወደ ኮምፒውተር የማስገባትና የዳታ ክሊኒንግ ሥራ በመከናወን ላይ ይገኛል።

ረ. <u>የግብርና ቆጠራ ሙከራ ጥናትን በተመለከተ</u>

- በ1992 ዓ.ም በተካሄደው የግብርና ቆጠራ ሙከራ ጥናት ላይ በመረጃ መሰብሰቡና ቅንብሩ ወቅት በተገኘው ተሞክሮና ከውጭ መጥተው በነበሩ ኤክስፐርቶች በተሰጠው የማሻሻያ ሃሣቦች መሠረት የቆጠራው ዶክመንቶች በ1993 ዓ.ም ለሚካሄደው የሙከራ ቆጠራ ተዘጋጅተው በሥራ ላይ ውለዋል።

- በ1992 ዓ.ም ተካሂዶ በነበረው የግብርና ቆጠራ ሙከራ ጥናት ተሰብስበው የነበሩ የከተማ ሙከራ ጥናት መረጃ፣ የበልግ ወቅት የመንግሥት፣ የግል የንግድ እርሻዎች መጠይቆች መረጃ ወደ ኮምፒውተር የማስገባቱ ተግባር ተጠናቋል። ከከተማ የግብርና ሙከራ ቆጠራ የተገኘውም መረጃ ቅንብር ተጠናቆና ውጤቱ ተገምግሞ በቀጣዩ የግብርና ቆጠራ የከተማ መጠይቅ ላይ ተገቢ ማሻሻያ ተደርጓል።

- በ1993 ዓ.ም እየተካሄደ በሚገኘው የግብርና ናሙና ሙከራ ቆጠራ የተሰበሰቡ መረጃዎች የኤዲቲንግ፣ ኮዲንግ፣ የቬሪፊኬሽን ሥራና መረጃ ወደ ኮምፒውተር የማስገባቱ ተግባር የተጠናቀቀ ሲሆን፣ የክሊኒንግ ሥራዎች በመከናወን ላይ ናቸው። በቅርቡም የሙከራ ቆጠራው ውጤት ወጥቶ አስፈላጊው ግምገማ ይደረግበታል።

- በ1993 ዓ.ም የግብርና ናሙና ሙከራ ቆጠራ ከመስከ ለተሰበሰቡና ወደፊትም በዋናው ቆጠራ ለሚሰበሰቡ መረጃዎች የኮምፒውተር ቅንብር ቀደም ብሎ የተዘጋጀውን የኮምፒውተር ኤዲት ስፔሲፊኬሽን የማሻሻልና የማጠናቀቅ ሥራ ለገጠርና ለከተማ መጠይቆች ተከናውኗል።

- የ1993 ዓ.ም የግብርና ናሙና ሙከራ ቆጠራ ጥናት በሚካሄድባቸው ወረዳዎች በባለሙያዎች የመስክ ቁጥጥርና ክትትል የተደረገ ሲሆን፣ በUSAID ትብብር የተላኩ አንድ አማካሪም የሙከራው ጥናት ከሚካሄድባቸው በአንዱ ወረዳ የመስክ ጉብኝት እንዲያደርጉ በማድረግ የዝግጅት ሥራውን እንቅስቃሴ ግንዛቤና ሙያዊ እገዛ ሊያደርጉ የሚችሉበትን ሁኔታ ለመፍጠር ጥረት ተደርጓል።

- ለ1994 ዓ.ም. ለሚካሄደው ቆጠራ የተለያዩ የሰብል አጨዳ ማሳ መጠንን በተመለከተ በ1993 ዓ.ም. ከተካሄደው የግብርና ሙከራ ተሞክሮ በመነሣት አስፈላጊ የሆኑ ማሻሻያዎች ተዘጋጅተው በመመሪያው ውስጥ እንዲካተቱ ተደርጓል።

- ለ1994 ዓ.ም. የግብርና ናሙና ቆጠራ የሚያገለግል የስፋትና የምርት አካባቢ መለኪያ ኮድ ቡኮች ዝግጅት ተጠናቆ በቅርብ ለሕትመት የሚሰጥ ሲሆን፣ ለ1994 የግብርና ናሙና ቆጠራ የሚውሉ መጠይቆችና መመሪያዎች የመጨረሻ መልካቸውን እንዲይዙ በማድረግ የሕትመት ሥራቸው ተጀምሯል።

- ለ1994 ግብርና ናሙና ቆጠራ ቅድመ የዝግጅት ሥራዎች የሚያከናውኑ ሰባት የቴክኒክ ኮሚቴዎች እንዲቋቋሙ የተደረገ ሲሆን፣ እያንዳንዱ ኮሚቴ በተሰጠው ተግባርና ኃላፊነት መሠረት የመጠይቆ፣ የመመሪያና የሌሎች አሠራር መመሪያዎችን ዝግጅት ሥራ እያከናወኑ ይገኛሉ። ከእነዚህ ኮሚቴዎች በተጨማሪም ሌሎች ሦስት ኮሚቴዎች ማለትም የሎጂስቲክስ፣ የሰው ኃይል ማደራጃና የትራንስፖርት ኮሚቴዎች ተቋቁመው በተሰጣቸው ተግባርና ኃላፊነት መሠረት የዝግጅት ሥራዎችን በመስራት ላይ ሲሆኑ፣ እንደ ሌሎቹ ኮሚቴዎች ወቅታዊ ሪፖርታቸውን ለዋናው የግብርና ቆጠራ ዝግጅት አስተባባሪ ኮሚቴ በማቅረብ ላይ ይገኛሉ።

ሰ. <u>ሌሎች የተከናወኑ ሥራዎች</u>

- ለዓመታዊ ስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት የሚውሉ የግብርናና ሌሎች የግብርና ነክ የሆኑ መረጃዎች ከሌሎች ድርጅቶች የማሰባሰቡ ተግባር በአብዛኛው የተከናወነ ሲሆን፣ የተጨማሪ መ/ቤቶችንም መረጃ ለማግኘት ጥረቱ ቀጥሏል።

- ለ1993 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያና የግብርና ናሙና ጥናት የሚያገለግሉ መጠይቆችና መመሪያዎች በማዘጋጀት ለየቅ/ጽ/ቤቶች ተሰራጭተው እንዲሰራባቸው የተደረገ ሲሆን፣ ለዚሁ ዓመት የግብርና ቆጠራ ጥቅም ላይ በሚውል የሚቶዶሎጂ ዝግጅት ላይ ተከታታይ ውይይት ተካሂዷል።

- ከተለያዩ ሀገራዊና ዓለም አቀፋዊ ድርጅቶችና ግለሰቦች የሚቀርቡ ግብርና ነክ የመረጃ ጥያቄዎችን በማስተናገድ ላይ ይገኛል።

3.2 የቤተሰብ በጀትና የዋጋዎች ስታቲስቲክስ ጥናት

የባለሥልጣኑ መ/ቤት ዓለም አቀፍ የአሠራር ዘዴዎችን በመከተል የቤተሰብ በጀትና የዋጋዎች ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን በመሰብሰብና በማጠናቀር ውጤታቸው ወቅቱን ጠብቆ ለመረጃ ተጠቃሚዎች እንዲደርሱ የሚደረግ ሲሆን፣ ባለፉት ዘጠኝ ወራት ውስጥ በዘርፉ የተከናወኑ ሥራዎችም እንደሚከተለው ቀርበዋል።

3.2.1 የዋጋዎች ጥናትና የዋጋ ኢንዴክሶችን ሥራ በተመለከተ

ሀ. በከተሞች የችርቻሮ ዋጋ ጥናት

ከግንቦት 1991 ዓ.ም. ጀምሮ እስከ ታህሳስ 1992 ዓ.ም. ድረስ ያለው ሪፖርት ተጠናቆ ለሕትመት የተላከ ሲሆን፣ ከጥር እስከ ሰኔ 1992 ዓ.ም. ድረስ ያለው የሪፖርት ዝግጅት ሥራ ተጠናቋል። እንደዚሁም ከሐምሌ 1992 እስከ ጥቅምት 1993 ዓ.ም. ድረስ ያለው የሪፖርት ዝግጅት በመጠናቀቅ ላይ ሲሆን፣ የዚሁ ዓመት ከኅዳር እስከ ጥር ያለው መረጃ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ በመሰራት ላይ ነው። የየካቲት ወር 1993 መረጃ ደግሞ የዳታ ኢንትሪ ሥራው ተጠናቋል።

ለ. በገጠር የችርቻሮ ዋጋ ጥናት

ከሐምሌ 1991 እስከ መስከረም 1992 ዓ.ም ድረስ ያለው ሪፖርት ታትሞ ለተጠቃሚዎች የተሰራጨ ሲሆን፣ ከጥቅምት እስከ ሰኔ 1992 ዓ.ም. ድረስ ያሉት መረጃዎች ሪፖርት ተጠናቆ ለሕትመት ተልኳል። እንደዚሁም የዚሁ ዓመት ከሐምሌ 1992 እስከ መስከረም 1993ዓ.ም ድረስ ያለው መረጃ የማቀነባበር ሥራ ተጠናቆ ለሕትመት ዝግጁ ሆኗል። ከዚህ በተጨማሪ

ከጥቅምት እስከ ኅዳር 1993 ዓ.ም. ድረስ ያለው መረጃ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ ተጠናቆ የማቀነባበር ሥራ እየተካሄደ ሲሆን፣ የታህሣስና የጥር ወር 1993 ዓ.ም. መረጃ ደግሞ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ በመካሄድ ላይ ነው።

ሐ. <u>በገጠር የግብርና ውጤቶች የአምራች ዋጋ ጥናት</u>

የ1992 ዓ.ም ከመስከረም እስከ ሰኔ ወር ድረስ ያሉት መረጃዎች ሪፓርት ተጠናቆ ለሕትመት የተላከ ሲሆን፣ የዚሁ ዓመት የሐምሌና የነሐሴ ወራት መረጃዎች ሪፓርት ተጠናቀው ለሕትመት ዝግጁ ሆነዋል። እንዲሁም ከመስከረም እስከ ኅዳር 1993 ዓ.ም. ድረስ ያለው መረጃ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ ተጠናቆ የማቀነባበር ሥራ በመካሄድ ላይ ያለ ሲሆን፣ የታህሳስና የጥር ወር 1993 ዓ.ም. መረጃ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ በመጠናቀቅ ላይ ይገኛል።

መ. <u>የችርቻሮ ዋጋ ኢንዴክስ</u>

- የአገር አቀፍ፣ የገጠርና የከተማ የችርቻሮ ዋጋ ኢንዴክሶች
  - የ1993 ዓ.ም እስከ ጥር ድረስ ያሉት ወርሃዊ ኢንዴክሶች ተዘጋጅተውና ታትመው ለተጠቃሚዎች የተሰራጨ ሲሆን፣ የካቲት ወር 1993 ዓ.ም. ኢንዴክስ የዳታ ክሊኒንግ ሥራ ተጠናቆ ለሕትመት ዝግጁ ሆኗል።
- የአዲስ አበባ ከተማ የችርቻሮ ዋጋ ኢንዴክስ
  - የ1993 ዓ.ም እስከ የካቲት ድረስ ያለው ወርሃዊ ኢንዴክሶች ተጠናቀውና ታትመው ለተጠቃሚ የተሰራጨ ሲሆን፣ የመጋቢት ወር 1993 ዓ.ም ኢንዴክስ ደግሞ ተጠናቆ ለሕትመት ተልኳል።

3.2.2 <u>የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጪ ጥናት</u>

በ1991 ዓ.ም ሰኔና ሐምሌ ወራት ላይ የተካሄደው አንደኛው ዙር የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጪ ጥናት እንዲሁም በጥርና በየካቲት 1992 የተካሄደው ሁለተኛ ዙር የዚሁ ጥናት የመረጃ ማቀነባበሩ ሥራ ተጠናቆ የመጀመሪያ ድራፍት ሪፖርት

ለኢኮኖሚ ልማትና ትብብር ሚ/ር የቀረበ ሲሆን፤ የዚሁ ጥናት ውንጠረዦች ለሕትመት በሚያመች መልኩ ተዘጋጅተዋል።

3.2.3 <u>የኢኮኖሚና የማህበራዊ ደህንነት ጥናት</u>

በ1992 ዓ.ም ጥርና የካቲት ወራት ላይ ከሁለተኛው ዙር የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጪ ጥናት ጋር የተካሄደው የኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነት ጥናት የመረጃ ማቀነባበር ሥራው ተጠናቆ ሪፖርቱ በመዘጋጀት ላይ ይገኛል።

3.3 <u>የኢንዱስትሪ፣ ንግድ፣ ትራንስፖርትና መገናኛ ስታቲስቲክስ ጥናት</u>

3.3.1. <u>የኢንዱስትሪ፣ ማዕድንና ኮንስትራክሽን ስታቲስቲክስ ጥናት</u>

ሀ. <u>የትላልቅና መካከለኛ ማምረቻ ኢንዱስትሪ ጥናት</u>

- የ1991 ዓመታዊ የትላልቅና መካከለኛ ማምረቻ ኢንዱስትሪ ጥናት በተመለከተ በመጋቢት ወር 1992 በተካሄደው ጥናት የተሰበሰበው መረጃ የኤዲቲንግና ኮዲንግ እንዲሁም የዳታ ኢንትሪና የመረጃ ቅንብሩ ሥራ ተጠናቆና ሪፖርቱ ታትሞ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል።

- የ1992 ዓ.ም የዘርፉ ጥናት የመረጃ መሰብሰብ ሥራው በጥርና የካቲት ወራት ተጠናቆ የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ በመከናወን ላይ ነው።

ለ. <u>የኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪ ጥናት</u>

የ1991 ዓ.ም የኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪን በተመለከተ በመጋቢት ወር 1992 ዓ.ም በተካሄደው ጥናት የተሰበሰበው መረጃ ከመስክ ተሰብስቦ በዓመታዊ የትላልቅና መካከለኛ ማምረቻና የኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪ መጽሔት ውስጥ ተካትቶና ታትሞ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል።

ሐ. <u>የኮንስትራክሽን አጠቃላይ ቆጠራን በተመለከተ</u>

የ1991 ዓ.ም የኮንስትራክሽን ጥናትን በተመለከተ መረጃው በሚያዚያ ወር 1992 ዓ.ም በተካሄደው ጥናት ከመስክ ተሰብስቦ የኤዲቲንግ፣ ኮዲንግና የዳታ

ኢንትሪ ሥራ እንዲሁም የመረጃ ቅንብር ሥራው ተጠናቆና ታትሞ ሪፖርቱ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል።

መ. <u>የማዕድን ቁፋሮ ጥናት</u>

የ1991 ዓ.ም ዘርፉን በተመለከተ መረጃው በግንቦት ወር 1992 ዓ.ም በተካሄደው ጥናት የተሰበሰበ ሲሆን፣ የመረጃ የኤዲቲንግ፣ ኮዲንግና የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቆ መረጃውን የማጥራት ሥራ ተጠናቋል።

ሠ. <u>ሌሎች የተከናወኑ ሥራዎች</u>

- የማምረቻ ኢንዱስትሪዎች ኢንዴክስ ሥራ የመረጃ ቅንብርና የትንተና ሥራው ተጠናቆ ሪፖርቱ ታትሞ ለመረጃ ተጠቃሚዎች እንዲሰራጭ ተደርጓል።

- ለዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት የትላልቅና መካከለኛ ማምረቻ ኢንዱስትሪዎች ጥናቶ፣ የኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪ መረጃና የማዕድን ምርት መረጃዎች ቅንብር ተጠናቆ ለሚመለከተው ክፍል ቀርቧል።

- በተጨማሪም ሁሉም ዘርፎች እያደገ የመጣውን የመረጃ ፍላጎት ለማሟላት ለመረጃ ተጠቃሚዎች መረጃ የመስጠትና አጠቃቀሙን የማስረዳት ሥራ ተከናውኗል።

3.3.2 <u>የንግድ፣ የትራንስፖርት፣ መገናኛና ፋይናንስ መረጃ</u>

- የ1990/91 ዓ.ም የትራንስፖርትና መገናኛ መጽሔት መረጃ ቅንብርና የትንተና ሥራ ተጠናቆና ታትሞ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል።

- የ1991/92 የትራንስፖርትና መገናኛ መጽሔት መረጃ ቅንብርና የትንተና ሥራ በመከናወን ላይ ይገኛል።

- የውጭ ንግድ የመጀመሪያው መጽሔት እ.ኤ.አ የ1997 - 1999 ያለውን መረጃ የያዘ ሪፖርት ተቀነባብሮና ታትሞ ለመረጃ ተጠቃሚዎች የተሰራጨ

ሲሆን የውጭ ንግድ ኢንዴክስ መጽሔት ደግሞ የመረጃ ቅንብርና ትንተና ሥራው ተጠናቆ ሪፖርቱ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል።

- በዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት የሚወጣ የውጭ ንግድ ስታቲስቲክስ፣ የፋይናንስ ትራንስፖርትና መገናኛ ስታቲስቲክስ መረጃ ተሰብስቦና ተጠናቅሮ ለሚመለከተው ክፍል ተላልፏል።

በ1993 በጀት ዓመት የዘጠኝ ወራት የጥናቶች የፊዚካል ሥራ አፈጻጸም

ሠንጠረዥ 1

ተ.ቁ	የጥናቱ ዓይነት	ጥናቱ የሚገኝበት ደረጃ	እስከ 1992 በጀት ዓመት መጨረሻ የተከናወነ	የ1993 ዘጠኝ ወራት		
				ዕቅድ	ክንውን	አፈጻጸ
1	የማብርና ናሙና ጥናት					
1.1	የ1993 የማብርና ሰብል ትንበያ	አዲስ	11	89	89	100
1.2	የ1993 የማብርና ናሙና ጥናት	አዲስ	11	74	74	100
1.3	የ1992 የማብርና ናሙና ጥናት	ነባር	90	10	10	100
2	የማብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናት					
2.1	የሰብል ናሙና ጥናት	አዲስ	10	90	90	100
2.2	የግል የገበሬ ይዞታን በተመለከተ	"	10	80	80	100
2.3	የቤት እንስሳት አርቢ አካባቢን በተመለከተ	"	-	100	100	100
2.4	የመንግሥት፣ የግል ንግድና ኅብረት እርሻ	"	-	65	65	100
3	የዋጋዎች ጥናት					
3.1	የ1992 የአምራቾች የችርቻሮ ዋጋ ጥናት በከተማ	ነባር	93	7	7	100
3.2	የ1992 የአምራቾች የችርቻሮ ዋጋ በገጠር	ነባር	93	7	7	100
3.3	የ1993 የአምራቾች የችርቻሮ ዋጋ ጥናት	አዲስ	15	49	49	100
4	የ1992 የዲሞግራፊና ጤና ጥናት	ነባር	78	17	17	100
5	የ1992 የትላልቅና መካከለኛ ኢንዱስትሪ ጥናት	ነባር	72	28	28	100
6	የ1992 የኮንስትራክሽን ጥናት	ነባር	65	35	35	100
7	የ1992 የማዕድን ቁፋሮ ጥናት	ነባር	65	35	35	100
8	የ1993 የትላልቅና መካከለኛ ኢንዱስትሪ ጥናት	አዲስ	-	54	54	100
9	ዋጋዎች ኢንዴክስ ሥራ					
9.1	በአገር አቀፍ ደረጃ የዋጋ ኢንዴክስ በከተማ	አዲስ	-	75	63.9	85
9.2	የአዲስ አበባ የዋጋ ኢንዴክስ	አዲስ	-	75	69.3	92

4. የሰርቬይ ዲዛይን ዝግጅትና የካርቶግራፊ ሥራ

4.1 የሰርቬይ ዲዛይን ሥራን በተመለከተ

መ/ቤቱ ለሚያካሂዳቸው የተለያዩ የስታቲስቲክስ ጥናቶች የሚያገለግሉ የአሠራር ዘዴዎችንና የአፈፃፀም መመሪያዎችን እንደዚሁም ለጥናቶቹ የሚያገለግሉ መጠይቆችና ቅጾች ጥራት፣ ብቃትና ወካይነታቸውን በማረጋገጥ አገልግሎት ላይ እንዲውሉ የሚደረግ ሲሆን በ1993 በጀት ዓመትም ተመሣሣይ ተግባራት ተከናውነዋል:: በመሆኑም በበጀት ዓመቱ ዘጠኝ ወራት ውስጥ የሚከተሉት ሥራዎች ተከናውነዋል::

ሀ. የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም

- በ1992 ዓ.ም ለሚካሄዱት የኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነት ጥናት፣ የቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጪ ጥናትና የበልግ የግብርና ናሙና ጥናት የማባዣ (weight) ሥራ ተዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው ክፍሎች ተሰጥቷል::

- የ1993 ዓ.ም የግብርና ናሙና ጥናት የትንበያና የመኸር ማባዣ ሥራ ተሰርቶ የተጠናቀቀ ሲሆን፣ ለእንስሳት ጥናት የሚያገለግሉ ግብዓቶች ደግሞ በመሠራት ላይ ይገኛሉ:: እንዲሁም ለ1993 የግብርና ናሙና ጥናት በጥናቱ የሚሸፈኑ የቆጠራ ቦታዎች ዝርዝር የያዘ ኮድ ቡክ ተዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው ክፍሎች ተሰራጭቷል::

- የማባዣ (weight) ሥራ ለተዘጋጀላቸው የናሙና ጥናቶች ውጤቶች ለተጠቃሚዎች ከመሰራጨታቸው በፊት አስፈላጊው ግምገማ በባለሙያዎች ተደርጓል::

ለ. የግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናትና የ1994 የግብርና ናሙና ቆጠራ የዝግጅት ሥራዎች

- ለግብርና ናሙና ጥናት በተመረጠው ዲዛይን ላይ ተጨማሪ ፍተሻ (Refinement) ለማካሄድ አንዳንድ ውሣኔ በሚፈልጉ የሳምፕሊንግ ፕላን ነጥቦች ላይ የክፍሉ ሠራተኞች ከUSAID ከመጣው አማካሪ ጋር በመሆን ለመነሻ የሚረዱ የሳምፕሊንግ ዲዛይን በሦስቱ የተመረጡ ወረዳዎች ተሰርቷል::

- ቀደም ሲል ለግብርና ናሙና ቆጠራ የሙከራ ጥናት ለቤተሰቦች መመዝገቢያ በተዘጋጀው መመሪያ ላይ በመመርኮዝ ጽንሰ ሀሣቡን ሳይለቅ ሌላ አዲስ አሠራርና ቀለል ያለ የቤተሰቦች መመዝገቢያና የናሙና ቤተሰቦች አመራረጥ መመሪያ ተዘጋጅቶ፣ ይህንኑ መመሪያ መሰረት በማድረግ የአሰልጣኞች ሥልጠና ተሰጥቷል፡፡ እንዲሁም ጥናቶቹ በሚካሄድባቸው ቅ/ጽ/ቤቶች በመገኘት ለመስክ ሥራ ተቆጣጣሪዎችና ለመረጃ ሰብሳቢዎች አስፈላጊው ሥልጠና የተሰጠ ሲሆን፣ የመስክም ግምገማ ተካሂዷል፡፡

- ለ1994 ለሚካሄደው የግብርና ናሙና ቆጠራ ዝግጅት ከተቋቋሙት የቴክኒክ ኮሚቴዎች የተላለፉ የዲዛይን ሥራዎች አብዛኞቹ የተጠናቀቁ ሲሆን ለከብት አርቢ አካባቢዎች ለሚካሄደው ቆጠራ የጥናት ዲዛይን በመገምገም ላይ ይገኛል፡፡

- ለ1994 ለሚካሄደው የግብርና ናሙና ቆጠራ የሚሆን ሜቶዶሎጂ አጠቃላይ Recommendation የተዘጋጀ ሲሆን፣ ለዋናው ቆጠራ ዝግጅት በመካሄድ ላይ ላለው የግብርና ቆጠራ ሙከራ ጥናት የትንበያና የመኸር ጥናት የማባዣ ሥራ ተጠናቋል፡፡

- ለ1994 የግብርና ናሙና ቆጠራ እንዲያገለግል በመላው አገሪቱ እስከ 1992 ድረስ የተደረጉ የዞን፣ የወረዳና የገ/ማኅበራት የድንበር ሽግሽግና ለውጥ መሠረት ማስተር ፍሬም የማስተካከል ሥራ ተጠናቆ ለናሙና ምርጫ ዝግጁ እንዲሆን ተደርጓል፡፡

- በ1994 ለሚደረገው የግብርና ናሙና ቆጠራ የሚያገለግል የናሙና ቆጠራ ቦታዎች ምርጫ የተከናወነ ሲሆን፣ ለናሙና ቆጠራ ቦታዎች ካርታ ዕድሳትና ቤተሰብ ምዝገባ አገልግሎት ለየቅ/ጽ/ቤቶቹ እንዲሠራጭ ተደርጓል፡፡ እንደዚሁም በሁሉም እርከኖች ላይ ለሚዋቀሩ የቆጠራ አስፈፃሚዎች የሚጠቀሙበት የናሙና ቆጠራ ቦታዎች ኮድ ቡክ ተዘጋጅቶ በሕትመት ላይ ይገኛል፡፡

- በመካሄድ ላይ ላለው የናሙና ቆጠራ ቦታዎች ካርታ ዕድሳትና ቤተሰብ ምዝገባ ሥራ የሚረዳ ማንዋል ተዘጋጅቶ ለአሠልጣኞች ሥልጠና ተሰጥቷል፡፡

ሐ. <u>ሌሎች ጥናቶችን በተመለከተ</u>

- መ/ቤቱ በ1992 ላካሄደው የ1991 የማዕድንና ቁፋሮ ናሙና ጥናት የሚሆን የማባዣ ሥራ በዲዛይኑ መሠረት የተዘጋጀ ሲሆን፣ የጥናቱ ሣምፕል ዲዛይን ሪፖርትም ተዘጋጅቶ ለሚመለከተው ክፍል ተሰጥቷል።

- በ1993 ዓ.ም. በመካሄድ ላይ ላለው የሕፃናት ሥራ ሁኔታ ጥናት የሚሆን የሰርቬይ ሜቶዶሎጂ ተዘጋጅቶ በዲዛይኑ መሠረት የናሙና ቆጠራ ቦታዎች ምርጫ ተከናውኗል። ኮድ ቡክ በመዘጋጀት ላይ ይገኛል።

- መ/ቤቱ እየተጠቀመበት ያለውን የዋጋ ጥናት ሰርቬይ ሜቶዶሎጂ በመገምገም ወደፊት ሊሰራበት የሚችል ሌላ አዲስ ዲዛይን ተዘጋጅቶና ናሙና ገበያዎች በዲዛይኑ መሠረት በ170 ወካይ የዞን ከተሞች ላይ ተመርጠው በተሰበሰበው የመጀመሪያ ጥናት መረጃ መሠረት ዲዛይኑ እየተፈተሸ ይገኛል።

4.2 <u>የካርቶግራፊ ሥራን በተመለከተ</u>

የባለሥልጣኑ መ/ቤት የተለያዩ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለመሰብሰብ እንዲቻል ለናሙና መረጣ እንደፍሬም (Sampling Frame) የሚያገለግሉ የቆጠራ ቦታ ካርታዎች፣ የስታቲስቲክስ መረጃ ውጤቶች የሚያመለክቱ ልዩ ልዩ ግራፎች፣ ቻርቶች እና ሥዕላዊ መግለጫዎች እንደዚሁም ለተለያዩ ተግባራት የሚውሉ ቲማቲክ ካርታዎች፣ ለስታቲስቲክስ ጥናት የሚያስፈልጉ የአስተዳደር ክፍሎችን፣ የቦታ ስሞችን፣ አዳዲስ ከተሞችንና የገጠር አሰፋፈር ሁኔታ (Settlement Pattern) ለውጥ ለመከታተል የካርታዎችን ወቅታዊነት በመጠበቅ አስተካክሎ ያዘጋጃል። በመሆኑም በ1993 የበጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት የሚከተሉትን ሥራዎች አከናውኗል። ይኸውም፡-

- በ1:2,000,000 መስፈርት የኢትዮጵያ ካርታ በክልልና በዞን እንዲሁም ዋና ዋና የመኪና መንገዶችንና የከተሞችን አቀማመጥ የሚያሣይ ካርታ ተዘጋጅቷል።

- በ1:250,000 መስፈርት ካርታ ላይ የሎንግቲውድና ላቲቲውድ መስመሮች በሁለት ክልሎች ማለትም በትግራይና በአማራ ካርታ ላይ ተሠምረዋል።

- በ1:250,000 በ3 ክልሎች ማለትም በትግራይ፣ አማራና በቤንሻንጉል ጉምዝ ካርታ ላይ የከፍታ /Elevation/ ከንቱሮች ሥራ ተጠናቋል::

- የጂኦግራፊና የመንደር ስሞች ዝርዝር (ጋዝተር) ለማዘጋጀት በ32 ዞኖች ተሰርቷል::

- የደቡብ ሕዝቦች፣ የአማራ፣ የኦሮሚያና በቤንሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልል የመተከል ወረዳ በአዲሱ የገበሬ ማኅበራት ቅንጅት መሠረት አዲስ ኮድ ተሰርቷል::

- ሙያዊ እገዛና ምክር ለጠየቁ መ/ቤቶችና ድርጅቶች ከአገልግሎቱ አስፈላጊው ምክር ተሰጥቷቸዋል::

- የበልግ አምራች ወረዳዎች ገ/ማህበራትና የቆጠራ ቦታዎች ዝርዝር ዝግጅት የ11 ዞኖች ተጠናቋል::

- በ1994 ለሚካሄደው የግብርና ናሙና ቆጠራ የተመረጡትን የ11,329 የቆጠራ ቦታ ካርታዎችን ለይቶ በማውጣት ለካርታ ማሻሻል ሥራ ወደ ቅ/ጽ/ቤቶች እንዲላክ ተደርጓል::

- በአገሪቱ የሚገኙትን ወረዳዎች የአስተዳደር አደረጃጀት ለማወቅና ወቅታዊ ለማድረግ እንዲቻል ለቅ/ጽ/ቤቶች የተላከው መጠይቅ ምላሽ ያገኘ ሲሆን፤ በዚሁም መሠረት የአስተዳደር አደረጃጀቱን ወቅታዊ በማድረግ ለሚመለከተው ክፍል እንዲቀርብ ተደርጓል::

4.3. <u>የመዛግብት አያያዝና ስታንዳርድስ በተመለከተ</u>

- በመ/ቤቱ ለተካሄዱ ጥናቶች አገልግሎት እንዲውል ለመረጃ ሰብሳቢዎች ተዘጋጅተው የነበሩ መመሪያዎች አንድ ወጥ የሆነ የኮድ ሥርዓት የሚዘጋጅበት መንገድ እየተጠና ይገኛል::

- በመ/ቤቱ በሚካሄዱ ጥናቶች ጥቅም ላይ የሚውሉ ፅንሰ ሐሳቦችና ፍቺዎችን በተመለከተ ከአለም አቀፍ ደረጃዎች ጋር ለማጣጣም በየመስኩ ካሉ አለም አቀፍ ድርጅቶች አግባብ ያለው የማገናዘቢያ ዶክመንት ለማግኘት ተሞክሮ

ለጥቂት መምሪያዎች የተገኘ ሲሆን፣ ከእነዚህ ዶክመንቶችም ለተለያዩ ጥናቶች የሚረዱ ማገናዘቢያ ፅንሰ ሃሣቦች ላይ ጥናት እየተደረገ ይገኛል። በተጨማሪም ተመሣሣይ የማገናዘቢያ ዶክመንት ለሌሎቹ መምሪያዎች የጥናት ሥራ ለማግኘት ጥረቱ ቀጥሏል።

- መ/ቤቱ በሚያወጣቸው የተለያዩ ሪፖርቶች ላይ አንድ ወጥ የሆነ የብሔር ብሔረሰቦች፣ የክልሎች፣ የዞኖችና የወረዳዎች በአማርኛና በእንግሊዝኛ ትክክለኛ ስምና ቅደም ተከተል ከፌዴሬሽን ም/ቤት ተጠይቆ የተገኘ ሲሆን፣ ይህም መረጃ ለመ/ቤቱ የሚመለከታቸው ክፍሎች እንዲደርስ ተደርጓል።

- ከጥራትና ደረጃዎች መዳቢ ባለሥልጣን ጋር በመነጋገር quality mamagement standards በሚል ርዕስ ለሥራው አግባብ ላላቸው የመ/ቤቱ ሠራተኞች ሥልጠና የሚሰጥበት መንገድ እየተሞከረ ይገኛል።

- የባለሥልጣኑ መ/ቤት በየዓመቱ በሚያወጣው ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መፅሔት (Statistical Abstract) የመረጃዎች ቅደም ተከተል በInternational Standard Industrial Classification (ISIC) መሠረት የሚስተካከልበት መንገድ እየተጠና ነው።

- የንግድ፣ ትራንስፖርት፣ መገናኛና ፋይናንስ መረጃን በመ/ቤቱ ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ላይ ለማውጣት መረጃዎቹን ገምግሞ ልዩነታቸውን በምን መልኩ ማጣጣም እንደሚቻል ጥናት እየተደረገ ይገኛል።

- በ1994 ዓ.ም. በሚካሄደው የግብርና ናሙና ቆጠራ መካተት ያለባቸው አርዕስቶች በቅደም ተከተል እንዲካተቱና በአርዕስቶች ስም የሚብራሩት ደግሞ ከአለም አቀፍ ደረጃዎች ጋር የሚጣጣሙ ፅንሰ ሃሣቦች በሚመለከተው መመሪያ በኩል ጥቅም ላይ እንዲውሉ ለማድረግ ለመ/ቤቱ ማኔጅመንት ቀርቧል።

5. ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅትን በተመለከተ

የባለሥልጣኑ መ/ቤት በየዓመቱ እያዘጋጀ የሚያወጣውንና የአገሪቷን ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ሕዝብ-ነክ ሁኔታዎችን የሚገልጹ መረጃዎች ለሚይዘው ለዚህ ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት የሚሆን መረጃ ከሚመለከታቸው መ/ቤቶችና ድርጅቶች

የመሰብሰቡ ተግባር ተጠናቋል። በመሆኑም ዓመታዊ መጽሔቱ ከሚመለከታቸው ክፍሎች ለተጠቃሚዎች በሚሆን መልኩ ተዘጋጅቶና ለሕትመት ዝግጁ ሆኖ ከመ/ቤቱ ወጪ በሚገኙ ማተሚያ ቤቶች በኩል ለማሣተም በጨረታ ሂደት ላይ ይገኛል።

መጽሔቱ በሚዘጋጅበት ወቅት የሚከተሉትን መረጃዎች እንዲያካትት የተደረገ ሲሆን እነዚህም፦-

- የሥነ ሕዝብ መረጃዎች፣
- የግብርና መረጃዎች፣
- የማዕድንና ምርት መረጃዎች፣
- የማምረቻና የኤሌክትሪክ ኢነርጂ መረጃዎች፣
- የሀገር ሀብት መረጃዎች፣
- የመንግሥት ገንዘብ /Public Finance/ መረጃዎች፣
- የባንክ ሥራዎችና የአከፋፈል ሚዛን መረጃዎች፣
- የጤናና የትምህርት መረጃዎች፣
- የሕግና ደንብ መረጃዎች፣
- የትራንስፓርትና መገናኛ መረጃዎች፣
- የሕንፃ ሥራ መረጃዎች፣
- የውጭ አገር ንግድ መረጃዎች፣
- የዕቃዎች ዋጋ መረጃዎች፣...ወዘተ ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

6. የሰው ኃይል ሁኔታና ሥልጠና

6.1 የሰው ኃይልን በተመለከተ

በ1993 በጀት ዓመት መጀመሪያ ላይ በባለሥልጣኑ መ/ቤት 1,465 ቋሚና 1,811 የኮንትራት በጠቅላላው 3,276 ሠራተኞች ነበሩ ። ከነዚህ የሰው ኃይል ውስጥ ባለፉት ዘጠኝ ወራት 36 ሠራተኞች በራሳቸው ፈቃድ ሥራቸውን የለቀቁ፣ 21 ሠራተኞች በሞት የተለዩ እንደዚሁም 6 ሠራተኞች በጡረታ የተገለሉ ሲሆን የ87 አዲስ ሠራተኞች ቅጥር ተፈጽሟል። በሌላ በኩል 446 ጀማሪ መረጃ ሰብሳቢዎች፣ 26 ጀማሪ ስታቲስቲሽያኖች፣ 16 ዳታ ኢንትሪ ኦፕሬተሮች፣ 24 የፐርሶኔል ሠራተኞች እንደዚሁም 15 ሹፌሮች በድምሩ 527 አዲስ የኮንትራት ሠራተኞች ሲቀጠሩ 591 ሠራተኞች ደግሞ ከሥራ ተሰናብተዋል። በመሆኑም በመ/ቤቱ በአሁኑ ወቅት ያለው ጠቅላላ የሰው ኃይል ብዛት 3,236 ሲሆን ከእነዚህ መሐል 1,489 ቋሚና 1,747

ደግሞ ኮንትራት ሠራተኞች ናቸው። በመ/ቤቱ ዘጠነኛ ወር መጨረሻ ላይ ያለው ጠቅላላ የሰው ኃይል ብዛት በሠንጠረዥ 2 ላይ ቀርቧል።

<u>የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን የሰው ኃይል ሁኔታ</u>

<u>ሠንጠረዥ 2</u>

ተራ ቁጥር	አጠቃላይ ሁኔታ	የሠራተኛ ቅጥር ሁኔታ		
		ቋሚ	ኮንትራት	ድምር
1	በበጀት ዓመቱ መጀመሪያ የነበሩ	1,465	1,811	3,276
2	አዲስ የተቀጠሩ	87	527	614
3	በጡረታ የተገለሉ	(6)	-	(6)
4	ሥራ የለቀቁ*	(36)	(591)	(627)
5	በሞት የተለዩ	(21)	-	(21)
	ድምር	1,489	1,747	3,236

* እስከዚህ ሩብ ዓመት ብቻ 12 ባለሙያዎች መ/ቤቱን ለቀው ሄደዋል።

የቋሚ ሠራተኞች ብዛት በሙያ ሲተነተን 138 ፕሮፌሽናል፣ 947 መለስተኛ ፕሮፌሽናል እና 404 የአስተዳደር፣ የጽሕፈትና የጠቅላላ አገልግሎት ሠራተኞች ናቸው። የእነዚህ ሠራተኞች ብዛት በፆታ ሲለዩ ደግሞ 1,130 ወንዶች /75.9 በመቶ/ ሲሆን 359 ሴቶች /24.1 በመቶ/ ናቸው። በተመሣሣይ ሁኔታ የኮንትራት ሠራተኞች ብዛት በሙያ ሲተነተን 58 ፕሮፌሽናል፣ 1,514 መለስተኛ ፕሮፌሽናል እና 175 የአስተዳደር፣ የጽሕፈትና የጠቅላላ አገልግሎት ሠራተኞች ሲሆኑ፣ በፆታ ሲለዩ ደግሞ 1,408 ወንዶች /80.6 በመቶ/ 339 ሴቶች /19.4 በመቶ/ ናቸው።

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ሠራተኞች ሁኔታ በሥራ መደብ

ሠንጠረዥ 3

ፆታ	ቋሚ				ኮንትራት				ጠቅላላ ድምር
	ፕሮፌሽናል	መለስተኛ ፕሮፌሽናል	ድጋፍ ሰጪ	ድምር	ፕሮፌሽናል	መለስተኛ ፕሮፌሽናል	ድጋፍ ሰጪ	ድምር	
ወንድ	119	836	175	1,130	56	1,180	172	1,408	2,538
ሴት	19	111	229	359	2	334	3	339	698
ድምር	138	947	404	1,489	58	1,514	175	1,747	3,236

6.2 የሰው ኃይል ሥልጠናን በተመለከተ

በየጊዜው እያደገ የሚመጣውን የመረጃ ፍላጎት ለማሟላት እንዲቻል በስታቲስቲክስ መረጃ ዝግጅትና በሌሎች ተመሣሣይ ሥራዎች ብቁ ባለሙያ ለማግኘትና ያላቸውንም ዕውቀት ከፍ ለማድረግ በሚደረገው ጥረት ባለፉት ዘጠኝ ወራት የባለሥልጣኑ መ/ቤት የሰው ኃይል ሥልጠናን በተመለከተ የሚከተሉትን ተግባራት አከናውኗል።

ሀ. በ1993 ዓ.ም ለሚካሄደው በገጠር የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም የአሰልጣኞች ሥልጠና ከሐምሌ 27 እስከ ነሐሴ 10 ቀን 1992 ዓ.ም በዋናው መ/ቤት የተካሄደ ሲሆን በሥልጠናውም ላይ ከተለያዩ መምሪያዎች 48 ባለሙያዎች፣ እንዲሁም ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ደግሞ 84 በጠቅላላው 132 ሠልጣኞች ተካፋይ ሆነዋል። በተመሣሣይ ሁኔታ ለመስክ ሠራተኞች በ22ቱም ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ከነሐሴ 15 እስከ 30 ቀን 1992 ዓ.ም ድረስ ሥልጠና ተሰጥቷል።

ለ. ባለፈው ዓመት የተካሄደውን የግብርና ቆጠራ ሙከራ ጥናት ውጤት ይበልጥ የተሟላ ለማድረግ በዚህ ዓመትም ከአማራ፣ ከኦሮሚያና ከደቡብ ሕዝቦች በናሙና በተመረጡ ሦስት ወረዳዎች (ቀወት፣ ሳሲጋና የም ልዩ ወረዳ) ውስጥ ከእያንዳንዱ ወረዳ 25 በጠቅላላው 75 የቆጠራ ቦታዎች በጥናቱ ስለሚሸፈኑ ለዚሁ ጥናት ለተቀጠሩ መረጃ ሰብሳቢዎችና ለመስክ ሥራ ተቆጣጣሪዎች ከነሐሴ 10 እስከ ጳጉሜ 5 ቀን 1992 ዓ.ም ድረስ ሥልጠና ተሰጥቷል።

ሐ. በዓለም የሥራ ድርጅት (ILO) የሥልጠና ማዕከል ሁለት የመ/ቤቱ ባለሙያ ጣሊያን ቱሪን በመሄድ አንድ ወር የፈጀ ሥልጠና አግኝተው ተመልሰዋል።

መ. ከአለም አቀፍ የሥራ ድርጅት በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ መ/ቤቱ ከሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚ/ር ጋር በመተባበር በመጋቢት ወር ውስጥ የልጆች የሥራ ሥምሪት ጥናት አካሂዷል። ለጥናቱ ሥራ የአሰልጣኞች ስልጠና ከየካቲት 27 ቀን እስከ መጋቢት 4 ቀን 1993 ዓ.ም እንዲሁም በየጽ/ቤቱ የመስክ ሠራተኞች ስልጠና ከመጋቢት 7 ቀን እስከ 15 ቀን 1993 ዓ.ም ተካሂዷል።

ሠ. የመ/ቤቱ የባለሙያዎች ብቃት ከፍ ለማድረግ በሚደረገው ጥረት ከአገር ውስጥና ከአገር ውጭም በየተለያየ ወቅት ሥልጠና ሲሰጥ ቆይቷል። ይህንኑ በማጠናከር በ1992 ስድስት ሠራተኞች በአዲስ አበባ ዩኒቨርስቲ ጀምረውት የነበረው የድህረ ምረቃ ፕሮግራም ሦስቱ ሲያጠናቅቁ የቀሩት ሦስቱ ደግሞ እየተከታተሉ ናቸው። በተመሣሣይ ሁኔታ በ1993 የትምህርት ዘመን አራት ሠራተኞች ማለትም አንዱ በዲሞግራፊ ሦስቱ ደግሞ በስታቲስቲክስ የማስተርስ ዲግሪ ፕሮግራም ለመከታተል አዲስ አበባ ዩኒቨርስቲ ገብተዋል። በተጨማሪም ሁለት የመ/ቤቱ ሠራተኞች በዲሞግራፊ የማስተርስ ዲግሪ ትምህርታቸውን ለመከታተል በአክራ ጋና ዩኒቨርስቲ በሚገኘው (Regional Institute for Population Studies) ወደሚባለው ተቋም ሄደዋል። በሌላ በኩል የድሕረ ምረቃ ፕሮግራም ሊከታተሉ ወደ ቦትስዋና ሄደው የነበሩት አምስት ሠራተኞች ትምህርታቸውን አጠናቀው የተመለሱ ሲሆን ሌሎች 6 ሠራተኞች ከታንዛኒያ ትምህርታቸውን ተከታትለው ሠርተፊኬት በማግኘት ተመልሰዋል። ከዚህም በተጨማሪ ሁለት ሠራተኞች በጀርመንና በጃፓን የአጭር ጊዜ ሥልጠና ተከታትለው ተመልሰዋል።

7. የበጀት አጠቃቀም

ለ1993 በጀት ዓመት ለአጠቃላይ የባለሥልጣኑ መ/ቤት የመደበኛና የካፒታል ወጪ ብር 62,328,576 በዕቅድ የተያዘ ሲሆን ከዚህ ውስጥ ለመደበኛ በጀት ብር 12,035,700 ለካፒታል በጀት ደግሞ ብር 50,292,876 ተፈቅዷል። ከተፈቀደው በጀት ውስጥ 19.31% ለመደበኛ በጀት የተያዘ ሲሆን 80.69% ደግሞ ለካፒታል በጀት የተመደበ ነው።

ሀ. የመደበኛ በጀት አጠቃቀም

የተፈቀደው በጀት በሚከተለው የወጪ አርዕስቶች የተከፋፈለ ነው። ይኸውም:-

- ለደመወዝ ....ብር 10,807,400.00
- ለውሎ አበል .... " 41,300.00
- ለሥራ ማስኬጃ ...." 1,187,000.00 የተያዘ ነው

በዘጠኝ ወራት ውስጥ ሥራ ላይ የዋለው መጠን፡-

- ለደመወዝ ክፍያ ከተፈቀደው 10,807,400 ብር ውስጥ በእጅ ገቢ የሆነው ብር 6,845,812.65 ሲሆን ከሐምሌ 1 ቀን 1992 እስከ መጋቢት 30 ቀን 1993 ዓ.ም ድረስ ከተፈቀደው ብር 6,845,812.65 (63.3%) ወጪ ተደርጓል::

- ለውሎ አበል ክፍያ ከተፈቀደው ብር 41,300.00 ውስጥ ባለፉት ዘጠኝ ወራት ከገንዘብ ሚ/ር ተጠይቆ በእጅ ገቢ የሆነው ብር 28,217.80 ሲሆን ከተፈቀደው ወጪ የተደረገው ደግሞ ብር 17,841.55 (43.20%) ይሆናል::

- ለሥራ ማስኬጃ ከተፈቀደው 1,187,000 ብር ውስጥ ላለፉት ዘጠኝ ወራት ከገንዘብ ሚ/ር ተጠይቆ በእጅ ገቢ የሆነው ብር 664,159.00 ሲሆን ከተፈቀደው ወጪ የተደረገው ደግሞ ብር 672,522.27 (56.7%) ነው::

ለ1993 በጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት ውስጥ ማለትም ከሐምሌ 1 ቀን 1992 ዓ.ም. እስከ መጋቢት 30 ቀን 1993 ዓ.ም ድረስ ለመደበኛ በጀት በእጅ ገቢ የሆነው ብር 7,538,189.45 ሲሆን ወጪ የሆነው ብር 7,536,176.47 ነው:: አፈፃፀሙ በእጅ ከገባው ጋር ሲነፃፀር 99.9 ሲሆን ለዓመቱ ከተፈቀደው ጋር ሲነፃፀር ደግሞ 62.6 በመቶ ይሆናል::

ለ. <u>የካፒታል በጀት አጠቃቀም</u>

የባለሥልጣኑ መ/ቤት በ1993 ለሚያካሂዳቸው ሁለት ፕሮግራሞች ብር 50,292,876.00 የተፈቀደ ሲሆን ይህም ለብሔራዊ የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም ብር 23,121,151.00፣ ለግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናት ፕሮግራም ደግሞ ብር 27,171,725 የተፈቀደ ነው::

ከሐምሌ 1 ቀን 1992 እስከ መጋቢት 30 ቀን 1993 ዓ.ም ድረስ ለተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም ከተፈቀደው ብር 17,838,700.00 (77.2%)ወጪ የተደረገ ሲሆን፣ ለግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናትና የዝግጅት ሥራዎች ደግሞ ከተፈቀደው ብር 9,543,800.00 (35.1%) ወጪ ሆኖ በሥራ ላይ ውሏል:: ለሁለቱ ፕሮግራሞች ከተፈቀደው በጀት በዘጠኝ ወራት ውስጥ በጠቅላላ ወጪ የሆነው ብር 27,382,410.74(54.4%) ነው::

የመደበኛና የካፒታል በጀት በዘጠኝ ወራት ውስጥ ብር 37,681,961.53 ተጠይቆ በእጅ የገባ ሲሆን ብር 34,918,587.21 ደግሞ ጥቅም ላይ እንዲውል ተደርጓል:: ወጪ የተደረገው በእጅ ከገባው ጋር ሲነፃፀርም 92.7 በመቶ ይሆናል:: አሃዛዊ መረጃውም በሠንጠረዥ 4 ላይ ተመልክቷል::

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን የ1993 ዓ.ም በጀት አጠቃቀም

ሠንጠረዥ 4

ተራ ቁጥር	የበጀት አጠቃቀም	ለ1993 በጀት ዓመት ከመንግሥት ግምጃ ቤት የተፈቀደ	ለበጀት ዓመቱ ከተፈቀደው ውስጥ ተጠይቆ በእጅ ገቢ የሆነ	በእጅ ከገባው ውስጥ በሥራ ላይ የዋለ	ልዩነት /በ03 እና በ04/
00	01	02	03	04	05
1	ለመደበኛ በጀት	12,035,700.00	7,538,189.45	7,536,176.47	2,012.98
1.1	ለደመወዝ	10,807,400.00	6,845,812.65	6,845,812.65	-
1.2	ለውሎ አበል	41,300.00	28,217.80	17,841.55	10,376.25
1.3	ለሥራ ማስኬጃ	1,187,000.00	664,159.00	672,522.27	/8.363.27/
2	ለካፒታል በጀት	50,292,876.00	30,143,772.08	27,382,410.74	2,761,361.34
2.1	ለብሔራዊ የተቀናጀ ሰርቬይ ፕሮግራም	23,121,151.00	16,534,108.60	17,838,688.45	/1,304,579.85/
	8202	130,000.00	130,000.00	107,114.00	22,886.00
	8301	7,678,212.00	4,703,256.60	4,489,090.00	214,166.60
	8302	1,802,770.00	1,311,530.00	1,199,300.00	112,230.00
	8303	12,554,009.00	9,748,200.00	11,431,800.00	/1,683,600.00/
	8304	956,160.00	641,122.00	611,384.45	29,737.55
2.2	ለግብርና ቆጠራ የሙከራ ጥናትና ሌሎች የዝግጅት ተግባራት	27,171,725.00	13,609,663.48	9,543,722.29	4,065,941.19
	8205	7,436,032.00	5,422,797.48	5,230,357.48	192,440.00
	8301	157,230.00	157,200.00	174,000.00	/16,800.00/
	8302	37,632.00	31,166.00	26,300.00	/4,866.00/
	8303	13,711,076.00	7,998,500.00	4,102,700.00	3,895,800.00
	8305	5,829,755.00	-	10,364.81	/10,364.81/
	ጠቅላላ ድምር	**62,328,576.00**	**37,681,961.53**	**34,918,587.21**	**2,763,374.32**

8. አገልግሎት ነክ በሆኑ ጉዳዮች ላይ የተከናወኑ ተግባራት

የባለሥልጣኑ መ/ቤት የተለያዩ ድጋፍ ሰጪ ክፍሎች በበጀት ዓመቱ ለሚካሄዱት ጥናቶች እገዛ የሚያደርጉ ሥራዎች ተከናውነዋል፡፡ እነዚህም፡-

8.1 የዕቃ ግዥን በተመለከተ

ከሐምሌ 1 ቀን 1992 እስከ መጋቢት 30 ቀን 1993 ዓ.ም. ድረስ ለዋናው መ/ቤትና ለቅ/ጽ/ቤቶች አገልግሎት እንዲውሉ ብር 3,824,395.75 ወጪ ተደርጎ የተለያዩ ቋሚ፣ አላቂ ዕቃዎችና የአገልግሎቶች ግዢ የተፈፀመ ሲሆን፣ በ1992 ተጠይቆ የነበረው የግብርና ቆጠራ መገልገያ ዕቃዎች (ጃንጥላ፣ ኮምፓስና ሜትር) ግዢ በጀቱ የተፈቀደው በ1993 ዓ.ም በመሆኑ በብር 5,348,480 የዕቃዎቹ ግዢ ተፈፅሟል፡፡ ዝርዝሩም በሚከተለው ሠንረጠዥ ቀርቧል፡፡

በ1993 ዘጠኝ ወራት የተፈፀመ ግዢ

ሠንጠረዥ 5

ተ.ቁ	የዕቃው ዓይነት	የገንዘብ መጠን	
1	የተሽከርካሪ መለዋወጫ ዕቃዎች	712,988	08
2	የጽሕፈት መሣሪያ	195,378	28
3	የቢሮ ዕቃዎችና ሌሎች የመገልገያ ዕቃዎች	306,588	88
4	ለሕንፃ ጥገናና የጥገና ዕቃዎች	52,773	48
5	ነዳጅና ቅባት	1,490,494	80
6	ጃንጥላ፣ ኮምፓስና ሜትር	5,348,480	00
7	ለሕትመት ክፍል የማተሚያ ቁሣቁስ	787,928	00
8	ለማስታወቂያና ሌሎች አገልግሎቶች	101,199	65
9	ሌሎች ወጪዎች	177,044	58
	ድምር	9,172,875	75

8.2 ትራንስፖርትና ጥገና

- ለ154 መኪናዎች ከባድና መለስተኛ ጥገናዎች እንዲሁም ሰርቪስ በዋናው መ/ቤትና በቅ/ጽ/ቤቶች አማካይነት ተደርጎላቸዋል፡፡ ለዚህም ብር 2,349,690.82 ወጪ ሆኗል፡፡

- 20 መኪናዎች በመድን ድርጅት አማካይነት እንደጉዳታቸው መጠን አስፈላጊው ጥገና ተደርጎላቸው ለአገልግሎት ብቁ ሆነዋል:: አንድ መኪና በደረሰበት ከባድ የመገልበጥ አደጋ ከጥቅም ውጭ በመሆኑ ዋጋው ተከፍሎ ኢንሹራንስ እንዲረከበው ተደርጓል::

- 10 የመ/ቤቱ መኪናዎች ለምርጫ ቦርድና አደጋ መከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን በትውስት ተሰጥተው ለሁለት ወራት አገልግሎት ሰጥተዋል::

- ለበጀት ዓመቱ የመ/ቤቱን ተሽከርካሪዎች ለመጠገን አምስት ጋራዦች የሰርቪስ ኮንትራት የተፈራረሙ ሲሆን፣ የመ/ቤቱ የመስክና የሰርቪስ መኪኖች በሙሉ ለአንድ ዓመት የኢንሹራንስ ሽፋን እንዲያገኙ ተደርጓል::

- በእርጅና ምክንያት አገልግሎት ሊሰጡ ያልቻሉ 5 /አምስት/ መኪናዎች በፋይናንስ አዋጅና ደንብ መሠረት በጨረታ እንዲሸጡ ተደርጎ በብር 275,900.00 /ሁለት መቶ ሰባ አምስት ሺህ ዘጠኝ መቶ ብር/ ተሸጠዋል::

8.3. <u>የሕትመት ዋና ክፍል</u>

በ1993 በጀት ዓመት ዘጠኝ ወራት ውስጥ በሕትመት ዋና ክፍል አማካይነት 236,813 ጥራዞችና እንዲሁም በብትን 8,087,306 ገጾች እንዲታተሙ በማድረግ ለሚመለከተው ክፍል በወቅቱ እንዲቀርቡ አድርጓል:: በተጨማሪም ከመ/ቤቱ መምሪያዎችና አገልግሎቶች የሚቀርቡ የፎቶ ኮፒና የሚባዙ ፅሑፎችን እንደ ጥያቄአቸው ምላሽ ሰጥቷል::

8.4 <u>ሌሎች የተከናወኑ ተግባራት</u>

ሀ. የባለሥልጣኑ መ/ቤት የማኔጅመንት አባላት፣ ከልዩ ልዩ መምሪያዎችና አገልግሎቶች የተውጣጡ ባለሙያዎችና የሃያ ሁለቱም ቅ/ጽ/ቤት ኃላፊዎች በተገኙበት ከሐምሌ 26-27 ቀን 1992 ዓ.ም በግዮን ሆቴል አዳራሽ ስብሰባ ተካሂዷል:: በስብሰባው ላይ በ1992 በጀት ዓመት ስለተካሄዱ ጥናቶች፣ በአሠራር ላይ ስለታዩ ደካማና ጠንካራ ጎኖችና ስለአጋጠሙ ችግሮች፣ ለችግሮቹ ስለተሰጡ የመፍትሄ ሃሣቦች እንደዚሁም በ1993 ዓ.ም መ/ቤቱ በሚያካሂዳቸው የተለያዩ ጥናቶች የመረጃ ጥራትን ለማሻሻልና የጥናቶቹን ውጤት በወቅቱ ለመረጃ ተጠቃሚዎች እንዲደርሱ ለማድረግ በሚያስችሉ ሁኔታዎች ሰፋ ያለ ውይይት ተካሂዷል::

ለ. የጥናት መረጃዎችን ጥራት ለማሻሻል ይረዳል ተብሎ ከሚታመንበት ስታቲስቲካዊ ቴክኒክ አንዱ የጥናት ቦታዎችን /ቤተሰቦችን /ድርጅቶችን በማቀያየር መረጃ መሰብሰብ ነው፡፡ ሆኖም ዘዴው ተጨማሪ የፋይናንስና የጊዜ ወጪን ስለሚጠይቅ በምትኩ የመስክ ሠራተኞችን ምድብ ቦታ በማቀያየር ጥናቱን ማካሄድ እንደአማራጭ ይሰራበታል፡፡ በመሆኑም በ1993 ዓ.ም የጥናት ዓመት የሁሉንም መረጃ ሰብሳቢዎችና ተቆጣጣሪዎች የቀድሞ ምድብ ቦታ በማቀያየር እንዲሰሩ ተደርጓል፡፡

ሐ. በተለያዩ ምክንያቶች የተጓደሉ ወይም ጥራታቸውን ያልጠበቁ የመስክ መገልገያ መሣሪያዎችና ዶክሜንቶች ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚያቀርቡት መጠየቂያ መሠረት ወጪ ሆነው እንዲሟሉ ተደርጓል፡፡

መ. ለግብርና ናሙና ቆጠራ ዝግጅት እንዲረዳ በናሙና በተመረጡ 51 ወረዳዎች ከእያንዳንዱ ወረዳ ሁለት የቆጠራ ቦታዎች ድጋሚ የማካለልና ከቀድሞው ቆጠራ ቦታ ካርታ ጋር የማመሳከር እንዲሁም ጥራቱን የመፈተሽ ተግባር ተካሂዷል፡፡ በተጨማሪም አሁን ያለውን የመስተዳደር ክልሎች የወሰን አከላለልና ስያሜ ከቀድሞው ጋር በማገናዘብ መረጃው በቅ/ጽ/ቤቶች በኩል ተሰብስቦ ወቅታዊ ተደርጓል፡፡

ሠ. ከግል ገበሬ ይዞታ ውጪ የሆኑትን ሌሎች እርሻዎች በግብርና ናሙና ቆጠራው ለመሸፈንና የእርሻዎቹን ዝርዝር ወቅታዊ ለማድረግ እንዲቻል በተዘጋጁ መጠይቆች መረጃ ከመስክ ተሰብስቦ ወቅታዊ እንዲሆኑ ተደርጓል፡፡

ረ. የባለሥልጣኑ መ/ቤት ለ17 የተለያዩ መ/ቤቶች በቀረበለት የካርታ ሽያጭ ጥያቄ መሠረት የ51 ወረዳ ካርታዎችን በብር 1,836 (አንድ ሺህ ስምንት መቶ ሰላሳ ስድስት ብር) ኮፒ ተደርጎ ተሸጦላቸዋል፡፡

ሰ. የባለሥልጣኑ መ/ቤት ከሚያካሂዳቸው ጥናቶች የሚዘጋጁ ሪፓርቶችን ለተጠቃሚዎች በነፃና በሽያጭ የሚያሰራጭ ሲሆን ባለፈው ዘጠኝ ወራት 8,903 ሪፓርቶችን ለሚኒስቴር መ/ቤቶች፣ ለመንግሥትና መንግሥታዊ ላልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ለግለሰቦች አሰራጭቷል፡፡ ከዚህ ውስጥ 6,340 ሪፖርቶች በነፃ የታደሉ ሲሆን ቀሪዎቹ 2,563 ሪፖርቶች ደግሞ በብር 55,168.70 (ሃምሳ አምስት ሺህ አንድ መቶ ስለሳ ስምንት ብር ከሰባ ሳንቲም) በሽያጭ ተሰራጭተዋል፡፡

9. <u>በዕቅድ አፈጻጸም ሂደት ያጋጠሙ ችግሮችና የተሰጡ መፍትሄዎች</u>

ሀ. የአገሪቱን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ገጽታዎች የሚያመለክቱ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ሰብስቦና አጠናቅሮ ለመረጃ ተጠቃሚዎች በወቅቱ የማቅረቡ ተግባር የባለሥልጣኑ መ/ቤት ኃላፊነት ነው። ይህንን መወጣት ይቻል ዘንድ በየዘርፉ የሰለጠነና ልምድ ያካበተ ባለሙያ መኖር ያስፈልጋል። ነገር ግን የመ/ቤቱ ነባርና የሰለጠኑ ሠራተኞች ለተሻለ ደመወዝ ወደሌላ መ/ቤት እንዳይሄዱ ለማቆየትና በተለያየ ምክንያቶች ማለትም በሞት፣ በጡረታ... ወዘተ በተለዩት ምትክ ተጨማሪ አዳዲስ ባለሙያዎች ከገበያ ፈልጎ ለመቅጠር እንዲቻል ለመ/ቤቱ ልዩ የደመወዝ ምደባ ስኬል እንዲፈቀድና ተግባራዊ እንዲሆን ያስፈልጋል። በተለይም በ1994 አገር አቀፍ የግብርና ቆጠራን ለማስፈፀም የሠራተኞቹ መቆየት ወሳኝነት ነበረው። ሆኖም መ/ቤቱን የለቀቁና አሁንም የመልቀቂያ ጥያቄ ያቀረቡ ባለሙያዎች በመኖራቸው የቆጠራውን ሥራና ሌሎችም በዕቅድ የተያዙ ፕሮግራሞች በታቀደው መሠረት ለማስፈጸም የምንቸገር መሆኑን እንገልጻለን።

ለ. መ/ቤቱ በተለያየ ዘርፍ ለሚያካሄዳቸው ጥናቶች እገዛ እንዲያደርጉ ከውጭ አገር በእርዳታ የተገኙ የፋክስ ማሽኖች አገልግሎት እንዲሰጡ ለማድረግ ከቴሌኮሙኒኬሽን ፈቃድ ተጠይቆ እስከ አሁን አዋንታዊ ምላሽ አልተገኘም። እርዳታ ሰጪው ድርጅት ማሽኖቹ ለሥራ አስፈላጊነታቸውን አምኖበት የሰጠ በመሆኑና ዋናው መ/ቤት ከቅ/ጽ/ቤቶች ጋር የሚያደርገውን ግንኙነት ከማቃለሉም በላይ የሚያካሂደውን ሥራ ለማቀላጠፍና ለወቅታዊ መረጃ ልውውጥ ስለሚረዱ ለጥናቶቹ ጥራት መሻሻል አስተዋጽዖ ይኖረዋል። በመሆኑም የተጠየቁትን የፋክስ ማሽኖች እንደገና ትኩረት በመስጠት ፈቃድ ሰጪው መ/ቤት አገልግሎት ላይ እንዲውሉ የሚያደርግበትን መንገድ ሊመቻች ይገባል።

ሐ. እያደገ የመጣው የመረጃ ፍላጎት ለማሟላት እንዲቻል በየወቅቱ ቁጥራቸው በዛ ያለ ባለሙያዎች የሚቀጠሩ ሲሆን ከዚህ በፊትም የተቀጠሩት ለሥራቸው ምቹ የሆነ ቢሮ ለማግኘት ከመ/ቤቱ አቅም በላይ እየሆነ መጥቷል። እንደዚሁም በ1994 ዓ.ም በሚካሄደው የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ ምክንያት ተጨማሪ የሰው ኃይልና የሎጅስቲክስ አቅም መ/ቤቱ እንደሚያገኝ ይጠበቃል፤ ስለዚህ ለዋናው መ/ቤትና ለቅ/ጽ/ቤቶች ለሥራ አመቺ የሆነ ቢሮ ለማግኘት እንድንችል ከመንግሥት ድጋፍ እንፈልጋለን።

መ. ባለፉት ዓመታት አብዛኛው የቅ/ጽ/ቤቶች አስተዳደር ነክ ጉዳዮች የሚከናወነው በዋናው መ/ቤት በኩል ነበር፣ ይሁን እንጂ ችግሩን ለማቃለል ለቅ/ጽ/ቤቶች የአስተዳደርና የፐርሰኔል ሥራ የሚሠሩ ሠራተኞች እንዲቀጠሩ ለኢ.ል.ት.ሚ ጥያቄ ቀርቦ የካፒታል በጀት ተፈቅዶ ችግሩ የኮንትራት ሠራተኞችን በመቅጠር ተቃሏል:: ሆኖም ለእነዚህ መደቦችና ለሌሎች የሥራ መደቦች የተጠየቀውን የመደብ መታወቂያ ቁጥር ኮሚሽኑ ባለመፍቀዱ ችግሩ ስላልተቃለለ አሁንም መፍትሄ በአስቸኳይ እንዲሰጥ እንጠይቃለን::

ሠ. በአዲሱ የፋይናንስ አዋጅና ደንብ መሠረት አንዳንድ አገልግሎት የሚሰጡ ግለሰቦች በተለይ የማተሚያ ጥገና የሚሰጡ ግለሰቦች በየአመቱ የገንዘብ ሚ/ር በሚያወጣው የአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ የተካተቱ ቢሆንም አብዛኛዎቹ የመጠገን ችሎታ እንደሌላቸው ለመገንዘብ ተችሏል:: በመሆኑም መ/ቤቱ በአገልግሎት ብዛትና በእርጅና ምክንያት ጥገና የሚያስፈልጋቸውን የማተሚያ መሣሪያዎች ለማስጠገን ችግር እያጋጠመው ይገኛል:: ስለዚህ ይህንንና ሌሎችንም ተመሣሣይ አገልግሎት ለሚሰጡ ግለሰቦች የተለየ የአፈፃፀም መመሪያ በሚመለከተው ክፍል ቀርቦ ተግባራዊ የሚሆንበት መንገድ እንዲመቻች እንጠይቃለን::